

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0912-7LEK-B2.1-Bf	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Biofizyka
	angielskim	Biophysics

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	lekarski
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów	praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. przyr. Kazimierz Dworecki
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. przyr. Kazimierz Dworecki
1.9. Osoba prowadząca przedmiot:	dr n. przyr. Kazimierz Dworecki
1.10. Kontakt	dworecki@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Naukowe podstawy medycyny
2.2. Język wykładowy	polski
2.3. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	4 semestr
2.4. Wymagania wstępne	Podstawy fizyki, chemii i biologii w zakresie programu szkoły średniej

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Formy zajęć	Wykład- 20, ćwiczenia -15, laboratoria- 15	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych Wydział Matematyczno-Przyrodniczy Instytut Fizyki Zakład Fizyki Molekularnej UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Wykład-egzamin, ćwiczenia, laboratoria – zaliczenia z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny, problemowy, pokaz, film ćwiczenia laboratoryjne, pomiar	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Jaroszyk F (red.), Biofizyka, PZWL, Warszawa 2007. 2. Pilawski A (red.), Podstawy biofizyki, PZWL, Warszawa 1985. 3. Terlecki J (red.), Ćwiczenia laboratoryjne z biofizyki i fizyki, PZWL, Warszawa 1999. 4. Szydłowski H, Pracownia fizyczna, PWN, Warszawa 2003.
	uzupełniająca	1. Kane J.W, Sternheim M.M, Fizyka dla przyrodników, PWN, Warszawa 1988. 2. Mika T, Fizykoterapia, PZWL, Warszawa 1993. 3. Józwiak Z (red.), Materiały do ćwiczeń z biofizyki, Wyd. Uniw. Łódź 1993. 4. Ślósarek G, Biofizyka molekularna, PWN, Warszawa 2006.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

Cele przedmiotu

Wykład

- 1 - poznanie fizycznych podstaw mechanizmów rządzących procesami fizjologicznymi w organizmach żywych
- 2 - poznanie fizycznych podstaw funkcjonowania narządów i układów narządów organizmu ludzkiego
- 3 - poznanie mechanizmów i skutków oddziaływania fizycznych i biofizycznych czynników środowiska na organizm ludzki

Ćwiczenia

- 1- poznanie praw fizycznych i przeprowadzanie obliczeń wielkości fizycznych
- 2- poznanie metod fizycznych stosowanych w badaniach medycznych

Laboratoria

- 1- planowanie i przeprowadzanie pomiarów oraz opracowanie wyników
- 2-pogłębienie wiedzy fizycznej i biofizycznej poprzez eksperyment

4.1 Treści programowe

Wykład

Podstawowe oddziaływania w przyrodzie. Zasady dynamiki.

Biotermodynamika: energetyka biernego i aktywnego transportu przez membrany, mechanizmy transportu substancji.

Modele błon biologicznych. Zasady termodynamiki

Mechanizmy transportu: masy, pędu i energii

Zjawiska powierzchniowe. Siły przylegania i spójności. Sorpcja

Biomechanika. Układy: krążenia, oddychania. Równanie Bernoulliego. Opór naczyniowy. Własności fizyczne pęcherzyków płucnych. Dźwignie jedno- i dwustronne w ciele człowieka.

Działanie bodźców : temperatury , ciśnienia na organizm ludzki.

Fale akustyczne ich oddziaływanie na organizm. Podstawy biofizyczne funkcjonowania zmysłu słuchu.

Ultradźwięki- powstawanie i zastosowanie w medycynie (technika obrazowania USG).

Bioelektryczność: rozchodzenie się impulsów elektrycznych w komórkach . Przewodnictwo elektryczne materii.

Impedancja komórek i tkanek.

10. Pole elektryczne i magnetyczne. Własności elektryczne i magnetyczne materii. Zjawisko jądrowego rezonansu magnetycznego. Oddziaływanie prądu stałego, przemiennego na organizm.

11. Widmo fal elektromagnetycznych (podczerwień, widmo widzialne, ultrafiolet, widmo prom. X).

12. Optyka widzenia , wady odwzorowań optycznych.

13. Metody detekcji promieniowania jądrowego. Dozymetria i jej jednostki. Ochrona radiologiczna

14. Metody badań fizycznych (tomografia optyczna , obrazowanie NMR, mikroskopia optyczna i AFM)

Ćwiczenia:

1. Obliczanie niepewności pomiarowych wielkości mierzonych bezpośrednio i pośrednio.

2. Własności reologiczne krwi.. Ciecze newtonowskie i nienewtonowskie. Zjawisko tiksotropii.

3. Badanie charakterystyk przepływów krwi w naczyniach krwionośnych za pomocą USG dopplerowski

4. Zjawiska falowe: interferencja, dyfrakcja, polaryzacja. Opór falowy ośrodka

5. Mechanizmy termoregulacji, termografia. Zaburzenia termoregulacji: hipertermia i hipotermia. Krioterapia

6. Własności mechaniczne materii. Odształcenia ciał: sprężyste i niesprężyste. Prawo Hooke'a

7. Własności mechaniczne mięśni. Histereza naprężenia- odształcenia. Modele reologiczne mięśni. Motory molekularne

8. Czynności elektryczne serca zapis EKG . Wyznaczanie wektora elektrycznego serca

9. Promieniowanie elektromagnetyczne; jonizujące i niejonizujące. Efekty oddziaływania na organizm.

10. Lasery i ich widmo promieniowania. Zastosowanie w medycynie.

Laboratorium:

studenci wykonują 5-7 ćwiczeń laboratoryjnych :

1. Wyznaczanie napięcia powierzchniowego cieczy za pomocą wagi torsyjnej

2. Badanie zależności lepkości biopolimerów od temperatury. Wyznaczanie energii aktywacji przepływu lepkiego

3. Badanie potencjałów elektrycznych w układach membranowych

4. Badanie absorpcji/dyfrakcji ultradźwięków

5. Badanie stanu polaryzacji światła. Sprawdzanie prawa Malusa

6. Badanie pola magnetycznego sondą Halla

7. Wyznaczanie współczynników: filtracji i dyfuzji membran
8. Badanie modelu elektrycznego komórki biologicznej
9. Pomiar aktywności radonu
10. Doświadczalne sprawdzanie prawa przepływu Bernoulliego
11. Wyznaczanie ogniskowej i mocy optycznej soczewek

4.3 Przedmiotowe efekty kształcenia

Efekty	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
w zakresie WIEDZY:		
W 1	zna prawa fizyczne opisujące przepływy: prądu elektrycznego, cieczy oraz czynniki wpływające na opory; elektryczny, naczyniowy	B. W5
W 2	zna naturalne i sztuczne źródła promieniowania jonizującego oraz jego oddziaływanie z materią	B W 6
W 3	zna fizykochemiczne i molekularne podstawy działania narządów zmysłów	B W 7
W 4	zna fizyczne podstawy nieinwazyjnych metod obrazowania	B W 8
W 5	zna fizyczne podstawy wybranych technik terapeutycznych, w tym ultradźwięków i naświetlań;	B W 9
W 6	zna możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomagania pracy lekarza	B W 33
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U1	wykorzystuje znajomość praw fizyki do wyjaśnienia wpływu czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, przyspieszenie, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, na organizm i jego elementy;	B. U 1
U2	ocenia szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosuje się do zasad ochrony radiologicznej;	B. U 2
U3	obsługuje proste przyrządy pomiarowe oraz ocenia dokładność wykonywanych pomiarów;	B. U 10
U 4	korzysta z baz danych, w tym internetowych, i wyszukuje potrzebną informację za pomocą dostępnych narzędzi;	B. U 11
U 5	planuje i wykonuje proste badanie naukowe oraz interpretuje jego wyniki i wyciąga wnioski.	B. U 14

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne (jakie?)*		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	L	W	C	L	W	C	L	W	C	L	W	C	L	W	C	L	W	C	L
W01	+			+	+						+	+		+	+			+			
W02	+			+	+						+	+		+	+			+			
W03	+			+	+						+	+		+	+			+			
W04	+			+	+						+	+		+	+			+			
W05	+			+	+						+	+		+	+			+			
W06															+			+			
U01	+			+	+						+	+		+	+			+			
U02	+			+	+									+	+			+			
U03					+							+		+	+			+			
U04	+			+	+							+		+	+			+			
U05					+										+			+			

*niepotrzebne usunąć

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	Egzamin-test, 50-60% poprawnych odpowiedzi
	3,5	Egzamin-test, 61-70% poprawnych odpowiedzi
	4	Egzamin-test, 71-80% poprawnych odpowiedzi
	4,5	Egzamin-test, 81-90% poprawnych odpowiedzi
	5	Egzamin-test, 91-100% poprawnych odpowiedzi
ćwiczenia (C)*	3	Zdanie kolokwium na ocenę dostateczną
	3,5	Zdanie kolokwium na ocenę dostateczną plus
	4	Zdanie kolokwium na ocenę dobrą
	4,5	Zdanie kolokwium na ocenę dobra plus
	5	Zdanie kolokwium na ocenę bardzo dobrą
Laboratoria (L)	3	Zdanie kolokwium na ocenę dostateczną i zaliczenie sprawozdań z ćwiczeń
	3,5	Zdanie kolokwium na ocenę dostateczną plus i zaliczenie sprawozdań z ćwiczeń
	4	Zdanie kolokwium na ocenę dobrą i zaliczenie sprawozdań z ćwiczeń
	4,5	Zdanie kolokwium na ocenę dobra plus i zaliczenie sprawozdań z ćwiczeń
	5	Zdanie kolokwium na ocenę bardzo dobrą i zaliczenie sprawozdań z ćwiczeń

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	50	50
<i>Udział w wykładach</i>	20	20
<i>Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach... itd.</i>	30	30
<i>Udział w konsultacjach</i>		
<i>Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym itp.</i>		
<i>Inne</i>		
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	50	50
<i>Przygotowanie do wykładu</i>		
<i>Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.</i>		
<i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium</i>		
<i>Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa</i>		
<i>Opracowanie prezentacji multimedialnej</i>		
<i>Inne</i>		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	100	100
PUNKTY ECTS za przedmiot	4	4

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....